

Készlet:
szerdán és szombaton.
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.

Hirdetések:
négyzetcm.-ként

Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Hitelünk és az infláció

Írta: Dr. Teleszky János v. b. t. t.
nyug. pénzügyminiszter.

Sokan hiszik, hogy a mezőgazdaság adóssághaténeke csökkentése érdekében kívánatos az infláció. — A kérdés, ebből a szempontból az, hogy vajjon a magyar mezőgazdaság érdekei nem kívánják-e meg az inflációt minden, az inflációból eredő veszély ellenére — azért, mert ez lenne az eszköze annak, hogy a magyar mezőgazdaság az adóssághatértől szabaduljon.

Ez az a tétel, ahol a legtöbb valószínűséggel lehet állítani, különösen a laikus közönségnek, hogy igenis az infláció üdvös volna arra, hogy a magyar mezőgazdaság megszabaduljon tulságos adóssághatértől. Mert míg egyéb kérdésekben rá lehet mutatni, a múltból szerzett példákkal arra, hogy minő káros hatással van az infláció, éppen azoknak a céloknak érdekeire, amelynek érdekében akarják állítani: itt a multa való határozás nem segít, mert tényleg a magyar földbirtokos és házbirtokos osztály a múltban igen súlyos tehertől szabadult meg az infláció révén. Hogy az ettől a tehertől való megszabadulás más osztályoknak és az előbb említett kulturális és szociális céloknak a rovására ment, az más kérdés.

Valóban, ha tisztán csak a mezőgazdaság szempontjából nézi valaki, nagyon tetszetős a tétel, hogy csináljunk új inflációt, ez az új infláció meg fogja megint szabadítani a terhektől a mezőgazdaságunkat. Akik azonban ezen a nézeten vannak, azok figyelmen kívül hagyják azt, hogy ma a magyar mezőgazdaság eladósodásának tekintélyes része nem pengőre, hanem dollárookra, vagy más külföldi fizetési eszközökre szól és éppen ebből a szempontból abszolút nem igazságos az a szemrehányás, amivel némelyek a kormányt

az aranypengő behozatala miatt illetik. Az aranypengő behozatala tulajdonképpen biztosíték volt a tekintetben, hogy a belföldi hitelező nem fog rosszabbul járni, mint a külföldi hitelező. Azok, akik azt hiszik, hogy inflációval lehet segíteni ma is a magyar mezőgazdaságon, azok elfelejtik, hogy a magyar hitelélet ma nagyobb mértékben van, sajnos, külföldi fizetési eszközökre felépítve, mint belföldi fizetési eszközökre, ami annak következménye, hogy a hadikölcsönök valorizációjának elmaradása folytán a hitelezők meg akarták védeni érdekeiket.

Annak a körülménynek figyelmen kívül hagyása, hogy eladósodásunk igen jelentékeny mértékben dollárookra, fontokra, holland forintokra stb. szól, abban a kérdésben, hogy inflációt csináljunk-e azért, hogy a mezőgazdaság terhén könnyítsünk, igen végtelen következményeket vonna maga után a mezőgazdaságra is. Azok, akik pengőben tartoznak, a pengő értékének csökkenésével részben igenis

megszabadulnak adósságaiktól, de azoknak terhe, akik dollárokból tartoznak, egy infláció folytán, sokkalta, de sokkalta súlyosabb lenne. Köztudomású, hogy a gazdasági jószágok ára sohasem emelkedik olyan arányban, mint amilyen arányban csökken a pénz külföldi értéke. Londonban az angol font külföldi értéke már 30%-ot veszített, a belföldi árnívó pedig változatlan maradt. Ebből az következik, hogy infláció esetén azoknak adóssághaténeke, akik dollárokból tartoznak, átszámítva gazdasági jószágra, sokkal nagyobb mértékben növekednek, mint amilyen mértékben növekedett most, gazdasági termelvényeink árának csökkenése folytán. De következnék belőle más is. Miután a mi hiteléletünk túlnyomórésztben külföldi fizetési eszközökre van telepitve, az infláció behozatala — hacsak az inflációval egyidejűleg nem gondoskodik a kormány arról, hogy a régi adósságok, rossz vagy romló pénzben ne legyenek visszafizethetők — egész hitelszervezetünk teljes

és végleges összeomlására fog vezetni.

Ne higyük azt, hogy a hitelszervezet egy pár banknak, egy pár bankigazgatónak a kérdése. A hitelszervezet a modern kapitalisztikus gazdasági rend alfája és omegája, aki ezt a hitelszervezetet tönkre teszi, az egyszer s mindenkor letett arról, hogy Magyarország a kapitalisztikus gazdasági rend alapján még egyszer fölépüljön. Egy összeomlást hitelszervezetünk már átélt a múlt infláció révén. Ezt akkor kiheverte éppen a dollárkölcsönök behozatalának eszméjével, ha most ennek a dollárkölcsönök eszméjét is illuzóriussá tesszük és olyan intézkedéseket teszünk, amelyek másodszor is tönkreteszik egy generáció életének leforgása alatt hitelszervezetünket: akkor ezt a hitelszervezetet többé senki feltámasztani nem fogja tudni.

Ezek azok a veszedelmek, amelyek miatt én az országot, a nemzetet, különösen a mai és jövő generációt az inflációtól félttem.

A „ZEMPLÉN” EREDETI TÁRCÁJA

Utazásom 1912-ben

(Feljegyzé: eimből)
Írta: Wiczmány Tamás
III.

Jobban vonzóttak a Nilus-parti séták a pálmák között, ahol benézhettem egy állatkerbe vagy aquriumba, vagy leülhettem — felsőkapát nélkül — uzsonnázni valamelyik hotel udvarán, mint itthon Budapesten, a városligetben a Gerbeudnál, de persze csak — májusban!

A gizehi piramisokat kétszer is megnéztem. Első ízben villanyos vasúttal mentem ki oda egy francia tolmács kíséretében, másodszor egyedül hajtottam ki egy kétfogatu bérkocsin, amelynek egy néger kocsisa volt. A távolság oda nem nagy: egy félóra alatt ott voltam.

A három egymás mellett álló piramis legmagasabbikát, amelyet az egykor belétemetett egyiptomi király után Cheopsnak hívnak, három arab ember segítségével megmásztam. A 136 méter magas piramis olyan magas kölépcsőkből áll, mint egy-egy asztal. Csak úgy tudtam reá felkapaszkodni, hogy az egyik arab a jobb karomat, a másik a bal karomat fogta, a har-

madik pedig hátulról segített. A feljutás így is fárasztó volt, legalább nekem.

Hanem a fáradságot bőven kárpótolta a szép kilátás, melyet a piramis tetején, 136 méter magasságból élveztem. Még feketekávé is kínált fent egy arab, de ki az ördög iszik feketekávé — mennyországban? ...

A lemenetel a piramisról megint fáradsággal járt, de ez vissza nem riasztott attól, hogy a piramis belsőjében — hajdani királysírban — is ne tegyek látogatást, ami szintén nem volt kényelmes dolog, mert az oda vezető hosszú alagút alacsony és csak meghajolva lehet benne járni.

A piramisok szomszédságában van az óriási sphynx. Egy meghatározhatatlan állat fekvő helyzetben, rajta egy emberi fej, betűi orral. A kö-sphynx előtt egy fényképész, meg egy ember egy tevével, vártak a jó szerencsére, hogy valaki lefotografáltassa magát ezen a helyen, amelyről valamikor I. Napoleon azt mondta katonáinak, hogy „e piramisok tetejéről 40 évszázad néz le rátok.”

Voltam az u. n. Sakkara-piramisnál is. Körülbelül egy óra hosszat utaztam vasuton Kairótól déli irányban Bedrasenig és ott egy arabtól egy szamarat béreltem,

hogy azon a piramishoz fűgessenek.

Utam egy gyalogösvényen jó darabig egy tisztáson vezetett. A szamar nagyon jól ismerte, nógatás nélkül vigan ment rajta, ki tudja hányadszor? Egy helyen azonban az ösvény két ágra szakadt és én nem tudtam, jobbra vagy balra irányítsam a szamarat? Az arab gyalog futott a szamar után. Hátra fordultam tehát és franciául megkérdeztem tőle, hogy „merre menjek?” — „A szamar tudja!” felelte az arab, nem is sejtve, hogy micsoda bölcseséget mondott, hiszen valamikor Széchenyi is megírta, hogy nincsen az a szamar, akitől tíz bölcs is ne tudna valamit tanulni.

A sikerült válasz után csakhamar egy pámaerdőbe értünk és azon át szamaragoltam. Istenem, micsoda felejthetetlen kirándulás! Az ókor egy híres városának, Memphisnek a romjait láttam ügétésem közben. Kirándulásom végpontja a Sakkara-piramis volt, a mely sokkal kisebb, mint a gizehi piramisok. Csak 60 méter magas.

Kairótól és vidékétől — lenyűgözve a természet viruló szépsége és nagyszerűsége által — alig tudtam megválni. Pedig előttem állott a jeruzsálemi út. Január 27-én már vasuton ültem, hogy Port Saidba utazzam.

Egyes szám ára 10 fillér.

Tengeri vetőmag az árvizkárosultaknak

A házak rekonstrukciójához is adnak előreláthatóan segítyt

A „Zemplén” részletesen beszámolt azokról a pusztításokról, amit a vármegyében a Bodrog és a Tisza áradása okozott.

Ugyanakkor felsoroltuk községenként a házkárokat is, a vetésekben okozott károk tekintetében pedig tájékoztatást adni arra az időre helyeztük kilátásba, amikor a víz lefolyik a vetésterületekről.

Ez az idő most elérkezett. A Bodrog és a Tisza visszatért medrébe, az árterületeket felszárította a tavaszi nap. Ahol a közelmúltban a pusztulás vert tanyát, ott ma már megindult a teremő munka, megkísérelni pótolni és helyrehozni azt, amit a vízárdat elpusztított.

Bernáth Aladár alispán, Meissner Ernő kerületi gazdasági főfelügyelővel és Baudiss Gyula vármegyei gazd. felügyelővel hétfőn bejárta az árvízszújtotta vidéket.

Meglátogatták Alsóberecki, Vajdacska, Tiszakarád, Sárospatak, Bodrogfalva, Zsadány, Sára, Olaszliszka, Szegi, Bodrogkeresztur, Tokaj és Végardó községeket, megállapítandó a mezőgazdasági kár mérvét, hogy annak megfele-

PARÁD gyógyfürdő arzén- és vastartalmu természetes ásványforrás. Szénasavas fürdők, vizgyógyintézet. Kiváló eredménnyel gyógyítja a női ivarszervek különféle megbetegedéseit. (Magtalanág, a méh idült lobja, petefészekgyulladás, izzadmányok stb.) Előidényben V. 14-től VI. 25-ig 25%, köztisztviselőknek 50% engedmény. Mérsékelt vendéglői árak! A fürdő iránt mutatkozó nagy érdeklődés miatt szobát ajánlatos előre rendelni. Prospektust és bármilyen felvilágosítást készséggel ad a fürdőigazgatóság PARÁDFÜRDŐ. — Telefon: Parád 1. Pénz- és menürendszer.

lően a hiányok és károk pótlása céljából a földmivelésügyi kormányhoz jelentésüket megtehessek.

A bizottság megállapítása szerint a legnagyobb kárt a rétek és legelők szenvedték. Vetésterületen mintegy 1500 hold őszi vetés pusztult el, még pedig városunk határában báró Waldott Frigyes uradalmában 500 hold, Végardón 300, Olaszliszka határában, püspökségi és káptalani birtokok 300 hold, a többi pedig kisebb tételekben a felsorolt községekben.

A kárt szenvedett uradalmak saját erejükből fognak utánpótlásról gondoskodni, míg Végardó és a többi községek részére inséges vetőmag tengeri kiutalása válik szükségessé. Azért lehet a hiányokat csak tengerivel pótolni, mert az idő már nagyon előrehaladt. A tengeri vetőmag kiutalása nem készpénz ellenében történik, hanem kötelezik a gazdákat, beérés után a tengeri természetben való visszaidására.

A gazdák szívesen vették tudomásul a segítségnek ezt a módját, már azért is, mert a korábban lebonyolított vetőmag-akció nem

szolgált a célt. Akik tulajdonképpen rászorultak, azok nem jutottak kedvezményes vetőmaghoz, mert nem tudtak az OKH-nak megfelelő fedezetet nyújtani az állammal szemben a kiutalt mag értékéig vállalt garanciáért.

Jól esett hallani Meissner Ernő gazdasági kerületi főfelügyelő azon nyilatkozatát is, hogy a földmivelésügyi miniszterhez kellően alátámasztott felterjesztést is intéz, a melyben a házak renoválásához a gazdák részére segély kiutalását javasolja.

Megnyílt a Vármegyei Múzeum

Már a múlt század kilencvenes éveiben felvetődött az az eszme, hogy vármegyénkben is vármegyei múzeum létesíttessék, de az eszme csak akkor valósult meg, amikor vármegyénk főispánja, Széll József 1927 nyarán a muzeális tárgyak összeírására és összegyűjtésére felhívását kibocsátotta. A felhívás eredményezte azt, hogy dr. Székely Albert s néhai Dókus Gyula magángyűjteményüket a Vármegyei Múzeumnak adományozták és ezzel a múzeum alapját megvetették.

Mintegy időközben a múzeum a vármegyeház új szárnyában két megfelelő helyiséget kapott s mintegy az állandó adományozások révén a múzeum anyaga ugy menynyiségben, mint értékben eléggé megszaporodott, a múzeum vezetősége elérkezettnek látta az időt arra, hogy a múzeum az érdeklődő közönség rendelkezésére álljon és pedig vasár- és ünnepnap d. e. 1/2-12-1/2-ig lesz nyitva s dr. Visesgrádi János felső keresk. isk. tanár fogja a múzeum látogatóit kalauzolni s aki szóbeli, vagy írásbeli bejelentésre (lakása: Zárda u. 7., illetve felső keresk. iskola, Munkácsi u. 11.) az érdeklődőknek a múzeumot egyébkor is a legkészségesebben be fogja mutatni.

Műkedvelői előadás

lesz május 6-ikán a Városi Színházban... Ujhely agilis, tehetséges fiatalsága egy szindarabot ad elő, alkalmat adva ezzel városunk közönségének a jótékonyág gyakorlására. S már folynak is a próbák. A régi békebeli idők kedves jelenetei elevenednek meg újra, egy akkord ez a múltból, mikor még az ujhelyi régi kis színházban népszerű kedves operettek játszottak el, gondtalan kedélyben, uri fiuk, uri lányok — s egy „Tátrárjárás” örökszép dallamai után fánccmultság következett s húzott a cigány reggelig...

Folynak a próbák, — de most nem a szórakozás vágya hajtja a fiatal színész dilettánsokat, — hanem a jó szívű szőlmeg a mai nagy nyomorúság láttára. Hisz a régi idők szegényeinek nem volt

oly sürgős, oly életveszélyes a segítség, mint a mai nincstelenségnek, mikor a mindennapi kenyér már életkérdés lett és kizárólag a tehetősebbektől függ, hogy az a kenyér az asztalukra kerüljön... A jótékonyág gyakorlása mindig nemes és felemelő érzéssel jár, de soha oly intenzíven nem éreztük annak egész súlyát és fontosságát mint most, mikor könnyeket felszárítani, — éhező gyermekeknek enni adni, a csüggedteket fölemelni s gondokat eloszlatni — felejtetni, nemcsak mindnyájunk legnemesebb öröme, hanem mindnyájunk legelső erkölcsi kötelessége lett.

Folynak a próbák... s ha mához egy hétre felgyulnak a csillárok a páholyok fölött — ott legyen mindenki, aki városunk szegény ügyét a szíven viseli s kinek módjában áll azt a pár pengőt előteremteni, mellyel jegyét megváltsa, — és legyen ott mindenki, aki segíteni akar a mai nagy nyomorúságon s tegye azt abban a tudatban, hogy önmagának tartozik azzal, hogy adományával tehetsége szerint a szűkölködőkön segítsen.

Folynak a próbák... s ha nem is lesz már tánc, pezsgő, cigány — az előadás után, mint ahogy az a békebeli szép időkben járta, — egy kedves meleg este emlékével fog onnét mindeki hazatérni mégis...

Legyünk ott mindnyájan.

D. E. (S.)

H I R E K.

Emlékezés.

Hallani Mécs Lászlót — anyyi, mint szebbik éntünk tudatára ébredni. Mintha már meg ezt akartuk volna mondani, de még nem volt tiszta a tükör — anint ő mondja —, de reményt nyújt, hogy lesz — ha akarunk!

Vadócba rózsát ottunk mi is vele — önmagunkban! Az ő fehér köntöse elvisz mint tul a rácson, ki a napi keserű életünkben. Fel a tiszta éterbe, a két égboltozatba visznek elragadó versei, ahol az önzetlen emberszeret csillaga ragyog egyedül. Magas filozófiája szárnyain érhetővé válik minden és fontosságát nyert a legapróbb természeti szépség — mélyebb értelmezés!

A jók és a gonoszok egyaránt megrendülnek Mécs hallatára. Talán még a követ is megpuhitaná és a legádázabb gyűlölködés, önzés, üldözés meg kell, hogy lágyuljon Mécs szavaira.

Aki azt hiszi, hogy tul van már az érzélgős, önmagát sajnáló egyéni panaszkodásokon, az is észreveszi és tanulja, hogy vele és általa tényleg megtaláljuk a forró könyveket újra — de másokért.

A nagy világtájalomban por szemnek tűnő, elenyésző éntünk mellékes voltát megtanuljuk az ő nagy embersajnálalában.

A legcsekélyebb apró eseményben látni a nagy mindenség megnyilvánulását, a mások szenvedéseiben megtaláljuk az életünk egyetlen igazi érzelmét, a jóságot mások iránt.

SÁTORALJA-UJHELY

Írta: CHOLNOKY JENŐ dr.

(Két közlemény.)

I.

Az Alföld szélén hirtelen kiemelkedő tűzhányóhegy imponáns romjainak lábánál, mesés szép helyen fekszik Ujhely. Egyik oldalán vadregényes erdős hegyek, a másikon a végtelen Alföld.

De micsoda hegyek! Óriási nagy tűzhányóhegy félig eltemetett, de még mindig elég épségben megmaradt romja! Ez a tűzhányóhegy a tenger partján tört ki. Hamut, kötőrmelékét, de különösen sok látát hányt ki s a kiszórt anyagnak egyrésze a tengerbe, másrésze a hegy mögötti lévő szárazföldre hullott. A vulkán délkeleti lába talán ezer méternél is mélyebben nyult le a tenger szintje alá. Krátere óriási nagy volt, bizonyosan kirobant, vagy talán utólagosan besüllyedt, hatalmas nagy töbor. Az ilyent az olasz vulkánokon kaldérának nevezik.

A kaldéra fenekén aztán a vulkán elöregedése közben újabb kis tűzhányó halmozódott föl. Ez volt a szörnnyeteg utolsó erőfeszítése, ezután meghalt és csak melegforrások tanuskodtak róla, hogy a hegy belseje még forró.

A vulkán kihült, a mellette lévő tengert betemette a sok behordott anyag, szárazfölddé lett, az Alföld s a kialudt, félig eltemetett vulkánóriás lábánál virágos mezők virultak ki, a hegyet meg belepte az erdő. Vakmerően meredek szikláiról lehordta az eső, meg a szél az elmállott anyagot, a büszke lávasziklák legömbölyödtek, a lejtők szelidebbek lettek és szépen simulnak el a síkság felszínébe. Az erdőt, mezőt ellepték az állatok. A hideg, pusztai éghajlat idején itt élő mamutok eltűntek s a mai kor állatvilága nyüzsgött a szép lombos erdőkben, meg a környező síkságon. Az erdőkben bizonyosan a medve, a síkságon a farkas volt a legveszedelmesebb élőlény, de nemsokára megjelent a mindegyiknél vérengzőbb, veszedelmesebb ragadozó, a borzasztó ember! Ez kiirtotta az állatok

nagy részét, elpusztította a mezők virágait, mert legelőnek, szántónak használta. Az erdőt kivágta, még jó, ha föl nem gyújtotta.

Megszelidült az ember erkölce is. Békés idők jöttek, civilizáció és műveltség fejlődött ki, kedves kis város épült az öreg vulkán lábához. Az emberből sokszor kitört még ősi, vad természete, sok háborút látott a csöndes hegy. Büszke, győztes hadvezért látott elvonulni lába előtt. Milyen megvetően, milyen szeliden mosolygott a hegy! „Hisz ha én feltámadnék s egyetlen egyet sóhajtanék, elpusztulna itt minden, város és ember minden történelmével együtt!” Valóban, a vulkánóriás egyetlen kitérőre elég volna, hogy hamutómmal meg lávával borítson el mindent, mint ahogyan a Vesuvió eltemette Pompejít, Stabiae és Herculanaeumot!

De a vulkán már kialudt. Már csak pusztul és alacsonyodik. Egyedül a lejtőjén termő kitünő szőlő tüzes bora merít még mindig a vulkán gyeheenaszerü tüzeségéből! Ott csillog benne az arany parázs, az óriás szívének izzó vére! A világ legjobb borainak egyike a Hegyalja vulkánvidékének illatos termése. Ilyen italt csak a görög istenek ittak az Olimposon!

De nézzük meg a vulkánóriás romjait közelebbről. A Várhegy, Sátorhegy, Kecskéhát és Magashegy egymással összefüggő, keskeny gerincek. Ezek félkör alakban ölelnek körül egy nagy medencét, ennek a közepén emelkedik ki a Szárhegy. A Várhegy — Sátorhegy — Kecskéhát — Magashegy vonulatot a gerincén végigjárhatjuk, mint valami óriási, félkör alakú sáncot. A sánc belső oldala meredekebb, a külső oldala lankásabb. Ez a sánc a hajdani vulkán kráterének, vagy kaldérájának pereme. Délkeleti oldala hiányzik, ez ugylátszik, a vulkán utolsó kitérésénél elpusztult. A megmaradt sáncot, vagy kaldéra peremét az idő vasfoga kikezdte, egyes helyeken mélyen bepréselte, úgy, hogy a Várhegyről a Sátorhegyre, onnan meg a Kecskéhátra csak úgy mehetünk, ha a résekre lemegyünk. Ezeken a réseken át vezetnek ki az utak a kaldérából a külső területekre.

A kaldéra közepén emelkedik a Szárhegy, a vulkán utolsó kitérésének emléke.

Ez másféle lávából is van, mint a peremhegyek. A Szárhegyet körüljárhatjuk abban a magas völgyben, amelyik a peremhegyek belső lábánál húzódik körül s a világ egyik legszebb sétautja.

A Vesuvió éppen ilyen fölépítési. A peremhegyek ott még beréselés nélkül, félkör alakban húzódo, éles gerinc alakjában mutatják, hogy milyen volt a Sátor-vulkán eredetileg. Ezt a hegyet nevezik Monte Somma néven, mert a Vesuvió legmagasabb része. A Somma félkörben veszi körül a kaldérát s ennek közepén van a most működő vulkáni kup, a Szárhegy mása, a Cono Cinere, vagy hamukúp. Ennek krátere működik még ma is. A Somma és a Cono Cinere közt elhúzódó, ivalaku völgyet nevezik az olaszok Atrio del Cavallónak. Ez megfelel annak a félkör alakú magas völgynek, amelyiknek fenekén az előbb említett, gyönyörű sétaut vezet körül, a Szárhegyet körülkerülve. Olyan tökéletes a hasonlat a Vesuvió és a Sátorhegy között, hogy szinte bámulatos! Sátorhegynek nevezem most itt az egész hegycsoportot, hogy ne kelljen mindig a neveket sorba elmondani. Az egész vulkánt leghelyesebb volna Sátorvulkánnak elnevezni s a Sátorvulkán Sommája a Várhegy — Sátorhegy — Kecskéhát — Magashegy ivalaku vonulata. A Sátorvulkán utolsó működő krátere a Szárhegy, a Cono Cinere mása. Az Atrio del Cavallónak megfelelő ivalaku völgyet talán Sátor-udvarnak nevezhetnénk, olyan, mint a várak udvara szokott lenni a belsővár és a bástyák között.

Ha a vulkán igen magasra megnőtt már, akkor a kráterben fölemelkedő láva néha áttöri a vulkán oldalát s úgy fakad ki valami oldalrésen. Az ilyen lávakifakadásokat parazitakráternek szokás nevezni. A Sátorvulkánnak is van ilyen parazitakráter, ez a Néma-hegy a Várhegy déli lábánál!

Némelyek a Sátorudvar legidegenszerűbb zugát a Magashegy alatt tartották a hegy eredeti kráterének. Ez teljes tévedés. Az utolsó kráter a Szárhegy tetején volt, de ma már a hegy annyira elpusztult, hogy a laikus többé nem ismerheti föl.

(Folytatjuk.)

Egy nagy mondja: „... ut, mint egy A testvér s a férj sem den lélek magányban hidalja me szerre meg mást az ő Sajnos, a lelkekbe mon után rohanás után, a g morok, é dorbézolás. Ebb fehér kör végre, ho másban, szegény saját szí Gyerme meg a k azok is vaiban léggömb többet Sokka lani, ho gyűlölk nek mi teszi, a hájában

toralja testület május rendki gyűlés rozatá alapja irányz ügyek — írod város irodaf a Sát igazg hívás — hely kon adá sebb

1932 május 1

ZEMPLEN

Egy nagy német filozófus azt mondja: „Nincs több olyan hosszú ut, mint egyik lélektől a másikig.” A testvér sem érti meg a testvért, a férj sem a feleségét, mert minden lélek egyedül van — örök magányban. De ezt az utat is áthidalja még elragadó szava. Egyszerre megéri az ellenség is egymást az ő keresztényi jóakarásában.

Sajnos, háboru van már 16 éve a lelkekben s még ma is a mammon utáni vad túlekedés vezet a rohanás a pénz önző birtoklása után, a gyengébbek eltiprása, mámorok, élvezetek, pezsgő, kártya, dorbézolás sietve, sietve habzsolása. Ebből a háboruból is Mécs fehér köntöse a békébe vezérelhet végre, hogy királyfit lássunk egymásban, mint az anyánk, hogy szegény kis verébként melegítsük saját szívünkön.

Gyermekek és tulfialatok, akik még a kék léggömb után futnak, azok is vigaszt lelnek Mécs szavaiban s ha elpukkant a szerelmi léggömb, kezdik belátni, hogy többet ér a lelki szeretet.

Sokkal többet kellene ilyen halni, hogy megszűnhessen végre a gyűlölködés a földön és vezetnének mindnyájunkat, ahogy Mécs teszi, a szeretet utjaira, fehér ruhájában — a fehér lélek.

gróf Sennyey Gézáé.

— **Városi közgyűlés.** Sátoraljauhely m. város képviselő-testülete a városháza tlestermében május hó 2-án délután 4 órakor rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyszorozatán a város háztartásának és alapjainak 1932. évi költségelőirányzatán kívül kisebb jelentőségű ügyek szerepelnek.

— **A városi közművek új irodafőnöke.** Sátoraljauhely város közművei a megüresedett irodafőnöki állásra Pally Józsefet, a Sátoraljauhelyi Takarékpénztár igazgatóját hívta meg, aki a meghívást el is fogadta.

— **A Mansz sátoraljauhelyi csoportjának jótékony célú működési előadása.** A legszebb és legnemesebb célokat szolgáló Sátoraljau-

helyi Mansz május hó 6-án este 8 órai kezdettel jótékony célú műkedvelői előadást rendez a városi színházban, melyen városunk műkedvelőinek legjobb erői adják elő Csathó Kálmán Az Uj Rokon című 3 felvonásos kitűnő vigjátékát. A darab szereplőinek névsora biztos garanciája az előadás sikerének és érthetővé teszi azt a nagy érdeklődést, mely az előadást megelőzi. Az előadásra, melynek vendöke Széll Józsefné főispánné jégyek előre a főtözsdeben kaphatók.

— **Erdészeti altisztek kintüntetése.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a vármege főispánja útján az 1932. évben is kintüntetésben fogja részesíteni azokat az ország erdőgazdaságiban alkalmazott szakképzett erdészeti altiszteket, akik példás és hűségessé viselkedésük mellett egy szolgálatadónál egyfolytában legalább 25 évet töltöttek el és társaik közül különösen kiváltak. — Az ilyen erdőőrök kintüntetése iránt a szolgálatadónak legkésőbb folyó évi május hó 15-ig kell a vármege alispánjához előterjesztést tenni. Helyhatósággal kell igazolni a kintüntetésre javaslatba hozott erdészeti altiszt (erdőőr) egyhelybeli szolgálati idejének tartamát, életkorát, családi állapotát és viszonyait, valamint a múltban lezajlott rendkívüli időkben szolgálatadójával szembeni magatartását, továbbá azt, hogy ilyenféle kintüntetésben még nem részesült. Olyanok, akik erdőőri, vagy erdőgazdasági szakvizsgát nem tettek, továbbá akik ilyenféle kintüntetésben már részesültek, javaslatban nem hozhatók.

— **Mécs László és Nagy Miklós irodalmi estje.** Május 9-én Mécs László és Nagy Miklós szerzői estet tartanak a színházban. Az új magyar költészet két legtöbb dicsőségétől koszorozott alakja lép közönségünk elé, hogy hirdessék a haza és emberszeretet legnemesebb igéit, hogy lelkünkbe sugározzák az elszakított részek fájó visszavágását.

— **Epe- és májbetegségek.** uel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „**Ferenc József**, keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos ha a **Ferenc József** vizet kevés forró vízzel keverve reggel éhgyomorra isszuk. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertületekben kapható.

— **Május 22-én jön először filléres gyors Ujhelybe** Dr. Orbán Kálmán polgármester és Guttman Armin ny. Máv. főfelügyelő, a Máv. menetjegyiroda itteni vezetője a tegnapi nap folyamán eljártak Budapesten a Sátoraljauhelybe indítandó filléres gyors érdekében és sikerült a Máv. Igazgatóságával és az IBUSZ-szal oly értelmű megállapodást létesíteni, mely szerint az első filléres gyorsat május 22-én indítják Budapestről Sátoraljauhelybe. Ugy a MÁV, mint az IBUSZ-nál a legnagyobb megértéssel és jóindulattal fogadták Sátoraljauhely kérését s mindkét helyen határozott ígéretet tettek Sátoraljauhely idegenforgalmának támogatására.

— **Julius 1-én újból megnyílik az ujhelyi Tanítói Üdülőttelep.** Az elmúlt évben a sátoraljauhelyi Mansz nagysikerű üdültetési akciót folytatott le a sátoraljauhelyi Tanítói Üdülőttelep (azelőtt Kovács-villa) belsősegein. Az üdülők között főleg budapesti és alföldi tanítók és Mansz-tagok voltak, akik a legnagyobb megelégedéssel, kellemes emlékekkel hagyták el Ujhelyt. Az a hír terjedt el, hogy az üdülőttelepen a folyó évben nem lesz üdültetési akció, minthogy a telepet gyermeknyaralattási célokra óhajtják igénybe venni. Meg kell állapítani, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert az üdülőttelepen ép úgy, mint tavaly, ugy ez évben is megrendezi a Mansz üdültetési akcióját, mely folyó évi július hó 1-től szeptember hó 1-ig tart. Az üdültetési akcióról jövő lapszámunkban számolunk be bővebben.

— **Iskola vizsgálat.** Váratlanul, meglepetésszerűen kettős vizsgálat érte a sátoraljauhelyi m. kir. áll. polg. leányiskolát f. hó 27-től. Közvetlenül a Vallás- és Közoktatásügyi miniszteriumból kiküldött Riedler József számtanácsos az intézet anyagi és pénzügyi ügykezelését tette vizsgálat tárgyává s a vizsgálat mindent a legnagyobb rendben és gondozásban talált. Ugyanezokor zajlott le pár napon keresztül az iskola tanulmányi ügyeinek a vizsgálatát, melyet Lengyel Mihály tanulmányi felügyelő ejtett meg, mely vizsgálat eredményeképpen a legteljesebb megelégedésének adott kifejezést, határozottan kijelentve, hogy bár ez az iskola a teljes egyetértésben, összhangzatos békében élő igazgatójával és tanári testületével mindig hivatásának magaslatán állott, az eddigi vizsgálatok eredményeivel szemben óriási haladást mutat s a modern leánynevelés minden igényét kielégíti mind higienikus, mind szellemi és erkölcsi tekintetben.

— **Másfélévi börtönt kapott a valutacsempész Karniol.** Pénteken délelőtt tárgyalta a budapesti büntetőörvényszék Karniol Henrik sátoraljauhely lakos bűntügyét, akinél — amint annak idején megirtuk — vámvizsgálat során, egy héber nyelvű könyvben nagyobb mennyiségű valutát találtak. Karniol bűnösnek mondotta ki a törvényszék külföldi fizetési eszközök bejelentésének elmulasztásával elkövetett bűntettben és ezért másfélévi börtönrre ítélte. Rögtön az ítélet kihirdetése után ugyanazon tényállás miatt fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés címén is felelősségre vonta a bíróság Karniolt és ezért külön egyhónapi fogházat kapott.

— **Fegyházra ítélt lilomtipró.** A sátoraljauhelyi kir. törvényszék büntető tanácsa, Köröskényi Tamás elnöke alatt, most mondott ítéletet Lukács István 21 éves sárospataki legény felett, aki egy 10 éves leányon erőszakot követett el. A törvényszék 3 évi fegyházra ítélte a bestiális legényt. Az ítéletben úgy a vád, mint a védelem megnyugodott.

MEGTÉRÜL MINDEN KÖLTSÉGE

HA FELMEGY A BUDAPESTI NEMZETRÖZI ÁRUMINTAVÁSÁRRA
ÉS EZEN SZELVÉNYT KITÖLTVE MAGÁVAL VISZI, MERT UGYANAKKOR

NAGY TAVASZI VÁSÁRT

RENDEZ A

MAGYAR DIVATCSARNOK

HAZÁNK LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKU ÉS LEGOLCSÓBB ÁRUHÁZA.
A TAVASZI VÁSÁR MÁJUS 2-ÁN KEZDŐDIK ÉS 21-IG TART.

A jobboldalon levő szelvény a vásárlás befejezése után a pénztárnál leadandó, ahol a fizetéskor rögtön készpénzben visszaadják a vásárlás értékének 10 százalékát.

MAGYAR DIVATCSARNOK BUDAPEST, RÁKOCZI-UT 72-74

Levelézőlapon kérje a díjmentes TAVASZI NAGY ÁRJEGYZÉKET.

Ezen szelvény tulajdonosának

neve _____

lakhelye _____

bármely összegű vásárlásnál
10% ot térít vissza

készpénzben

A MAGYAR DIVATCSARNOK EZ ÉVI

TAVASZI VÁSÁRÁN

kizárólag május 2-21-ig.

Csak május 21-ig és kizárólag ezen szelvény ellenében kérheti a 10% visszatérítést.

Név és lakhely pontosan
kitöltendő

65

— **Hirdetmény.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a tarcali szőlészeti és borászati kertületi felügyelőség székhelyét Sátoraljajhelyre, állami közpince, helyezte át. Értesítetnek a tokajhegyaljai szőlőbirtokosok, hogy ezentul mindennemű szőlészeti és borászati, borpárlatozási, süritett must felhasználási ügyekben a jelzett címhez Sátoraljajhely fordulni sziveskedjenek. A sátoraljajhelyi ker. szől. és bor. felügyelőség.

— **A kis Rott, Solti Hermin, Felhő Rózi és a budapesti Komédia társulata a városi mozgóban.** A humor és vidámság egyik nagy mestere, a kis Rott, Solti Hermin, Felhő Rózi egy nagyszerű ensemble kíséretében május 2-án hétfőn este negyed 9 órai kezdettel nagy érdeklődéssel várt előadást tart a városi mozgószínházban. Műsorán az idei szezon legragyogóbb kabarédarabjai szerepelnek s azon kívül fénypontja lesz a vendégszínháznak Solti Hermin fellépése is. Az illusztris művésznő országos hírné, szenzációs sikerű kupléorozatából a legjobbakat válogatta össze olyképen, hogy azokon a legexkluzívabb körök sem találhatnak kivételt. Rott Sándor leghíresebb szerepét, a „Kalábrász parti“ kibicét is eljátsza ezuttal, mégpedig — magyarul. A többi szerepe is mind egytől egyig nagyszerű alakításai. Kipróbált erejű program, tehát egészen bizonyos, hogy a legnagyobb tetszést és elismerést fogja kiváltani nálunk is a közönség legszélesebb rétegeiből. Ajánlatos a nagyarányú keresletre való tekintettel jegyekről előre gondoskodni. A május hó 2-án hétfőn negyed 9 órakor tartandó Rott-vendégszínház jegyei már kaphatók a Mozgószínház pénztáránál.

— **Bünt követ el** családja és önmaga ellen, ha legalább egyszer próbára nem teszi szerencsésjét. Vegyen egy Államsorsjegyet és hátha Önre mosolyog ezuttal a szerencse. Kapható minden trafikban és sorsjáték üzletben.

— **Az Uj Idők** mai számából kiemeljük Zilahy Lajos regényét, Móra Ferenc izes, aranyhumoru elbeszélését, Ricarda Huch mélyenjáró lélektani kérdésekben gazdag regényének folytatását, Ölbey Irén szép verseit és Krónikás elmés kis tárcáját. Nagy Dániel mélabus, kedves írása, Willy Scott fordulatos elbeszélése, a Levél Mindenkihez, versek, időszzerű képek, cikkek és a népszerű rovatok: gyermekszájból, szerkesztői üzenetek, keresztretjvény, kézimunka, kertészet, szépségápolás, gasztronómia gazdagítják az Uj Idők-et, amelynek kiadóhivatala Budapest, VI. Andrassy ut 16. bárkinek küld díjtalan mutatványszámot. Az Uj Idők előfizetési díja egy negyedévre 6 pengő 40 fillér, egész szám ára 50 fillér.

58.
Jótekonycélu M. Kir. Állami

SORSJÁTÉK

Főnyeremény:

40.000 aranypengő

Azonkívül:

20.000 aranypengő

10.000 aranypengő

5.000 aranypengő

összesen 17.000 különböző

nyeremény.

Egész sorsjegy ára: 3 aranypengő

Fél sorsjegy ára: 1.50 aranypengő

Huzás 1932. június hó 7-én

DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR.

— **A Színházi Élet** legújabb számában a Belvárosi Színház új darabjáról Indig Ottó, a Király Színház premierjéről Kálmán Jenő és az Andrassy-uti Színház új műsoráról Nagy Endre irtak érdekes beszámolót. Harsányi Zsolt, Szép Ernő cikkein kívül különösen érdekes az a bridge orakulum, amely megtanítja az olvasót arra, hogyan lehet bridge kártyával csalahatatlannul jósolni. Az „Ideális feleség“ pályázat pontos programját közli még a Színházi Élet új száma, amelynek kiküldött tudósítói és fényképészei számolnak be a bécsi osztrák-magyar futballmérkőzésről. Rengeteg érdekes cikke, riporton, novellán, regényen és gyönyörű képeken kívül a Színházi Élet e héten darabmellékletül a Fővárosi Operett Színház nagyszerű szindarabját a „Régi Orfeum“-ot közli, teljes gyermekujság, kotta- és kézimunkamelléklet egészíti ki az új Színházi Életet, amelynek ára 1 pengő, negyedévi előfizetési díj 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest VI. Aradi utca 8

A B C

utasok részére.

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú

BRISTOL
SZALLODÁBAN,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12.—P-ért kaphatja

MEGHÍVÓ.

A Sátoraljajhelyi Általános Keresztény Zemetkezési Egylet

folyó 1932. évi május hó 16 án, esetleges határozatképtelenség esetén pedig ezt követőleg május hó 29 én délután 4 órakor Sátoraljajhelyben, a Csizmadia Ipartársulat áruccsarnokában

évi rendes közgyűlést tart,

amelyre az egyletnek összes tagjait ezennel tisztelettel meghívja az Egylet elnöksége.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az egyleti elnök évi jelentése.
2. Az 1931. évi zárszámadás s az 1932. évi költségvetés letárgyalása.
3. Számvizsgáló bizottsági tagok megválasztása.
4. A választmány határozatai ellen benyújtott felebbezések letárgyalása.
5. Az alapszabályok 20. §-ának i) pontja értelmében benyújtott indítványok letárgyalása.

Sátoraljajhely, 1932. évi április hó 28.

Tóth József sk.
egyleti elnök.

— Legjobb fővárosi napilapok a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

Gyorsírást, könyvelést tanít
kereskedelmi iskolai tanulókat
olcsón korrepetál

kereskedelmi iskolai tanárjelölt
Cím: a kiadóhivatalban.

VÁROSI MOZI HETI MŰSORA:

Május hó 2-án negyed 9 órakor

Rott Sándor

és társulatának kabaréelőadása

Szereplők: ROTT SÁNDOR, FELHŐ RÓZI, SÓLTI HERMIN, BÉKEFFY RÓBERT, BÁTHORY JOLI, SZALAY GYULA, VIGH KLÁRI, BALASSA JÁNOS és VIDOS JENŐ.

Helyárak: 60 fillértől 3 pengőig.

Csak felnőtteknek!

Szerdán, május hó 4-én
Csütörtökön, május hó 5-én

Öfensége csókja

Németül beszélő énekes, zenés nagy filmoperett 10 felvonásban.

Főszereplők: OTTO WALBURG, SZÉKELY IBOLYA, WALTER JANSEN, FRIEDL HERLIN és ALBERT PAULIG.

Pénz áll a házhoz

Vigjáték 7 felvonásban. Főszereplő: SIEGFRIED ARNO.

Szombaton, május hó 7-én
Vasárnap, május hó 8 án

Az irodafőnök úr

Németül beszélő énekes, zenés, táncos vigjáték.

Főszereplők: FELIX BRESSART, HERMANN THIMIG, ALBERT ABEL, ALBERT PAULIG és LUCIE WARTBURG.

Mindennemű községi és körjegyzői nyomtatvány

könyvnyomdánkban beszerezhető